ELŐTERJESZTÉS
Remeteszőlős Község Önkormányzat Képviselő-testületének
2025. szeptember 30-i soron következő nyílt ülésére

Tárgy: KEHOP Plusz 2.2.1-25 „Zöld-kék infrastruktúra fejlesztések településeken” c. pályázat

A magyar önkormányzatok számára új finanszírozási lehetőség nyílt meg a „Zöld-kék infrastruktúra fejlesztések településeken (ERFA)” – KEHOP_Plusz-2.2.1-25 pályázati felhívás keretében.
A program célja, hogy a településeket érintő, a klímaváltozás által is súlyosbított vízgazdálkodási problémákra természetalapú megoldásokat kínáljon. A támogatott fejlesztések középpontjában a zöld-kék infrastruktúra (ZKI) áll, amely a helyben fellelhető vizek visszatartására és ökológiai kezelésére épül.
A program célja, hogy az európai értékeknek megfelelő beruházásokat ösztönözze, elősegítse a települések és régiók **zöld átállását**, támogassa a **klímaváltozás elleni küzdelmet**, és kézzelfogható, helyi szinten is érzékelhető pozitív változásokat hozzon, amelyek végső soron az emberek életminőségét javítják.

A pályázaton helyi (települési) önkormányzatok indulhatnak, Budapest és kerületei kivételével.

Támogatott tevékenységek pl:
- Vízvisszatartás, vízmegtartó kapacitás növelése
- Esővízgyűjtés, csapadékvíz-gazdálkodás
- Vízfolyások revitalizációja, lefolyáslassítás
- Települési zöldfelületek növelése, biodiverzitás erősítése
- Mikroklíma-javító intézkedések (árnyékolás, fásítás, erdősítés)
- Élőhely-rehabilitáció, ökológiai folyosók fejlesztése
- Lakossági relaxációs, szabadidős funkciók közösségi zöldterületeken

Pénzügyi keretek:
- Kisprojektek: 100 millió – 1,999 Mrd Ft
- Keretösszeg: 70 Mrd Ft (ebből 20 Mrd Ft kisprojektekre, 50 Mrd Ft nagyprojektekre)
- Támogatás formája: vissza nem térítendő
- Önerő: nem szükséges

Pályázati benyújtási határidők:
- 1. szakasz: 2026. február 1–28.
- 2. szakasz: 2026. április 1–30.

Ez elegendő időt biztosít ahhoz, hogy a szükséges koncepció és szakmai anyag elkészüljön, így időben beadható legyen a pályázat.

Az Ördögárok patak rendbe tétele és a fenti szempontok szerinti megerősítése lehetséges lenne a pályázat támogatásával. Erről egyeztettem Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzatával, akik készek velünk együttműködni a pályázatban. Ez azért is fontos, mert így az Ördögárok patak teljes minket érintő hossza egységesen tekinthető át, így szakmailag megfelelő válaszok adhatóak a fenti problémákra.
Négy évvel ezelőtt már volt egy pályázat (TOP-1.2.1.-2021), amelyben már hasonló témával foglalkoztunk és ennek kapcsán született is testületi döntés (56/2022. (VI. 27.)), mely a fentiekkel egyező célokat tűzött ki. Ennek megfelelően készült egy előtanulmány a belterületi szakaszról, amely a vízlefolyás lassítását, vízmegtartó öblösödés kialakítását és az áteresz műszaki rekonstrukcióját tűzött ki célul.

Az Ördögárok patak rendbe tétele régóta húzódik, mely kapcsán néhány csomóponti problémát megemlítek:
- A belterületi szakaszon (12. km kő – Rácski telep között) a patakmeder sok helyen feltöltődött, sok helyen építési törmelék és egyéb hulladék, más helyen pedig a benőtt növényzet képez gátakat.
- A Patak sétány elején található, bizonytalan műszaki tartalmú, tervek és engedély nélkül létesített áteresz hidraulikai gátat képez a vízlefolyás útjában, így minden csapadék után (és alatt) hatalmas uszadék gát alakul ki a műtárgynál, ami kiöntéseket okozhat. Remeteszőlős villámárvízzel veszélyeztetett település, így ez különösen nagy veszélyeket tud okozni.
- A külterületi szakasz (jelenleg állami tulajdon) galériaerdőjében a fák elöregedtek, kitörnek és rendszeres gátat képeznek a vízfolyáson, ami szintén kiöntéseket tud okozni, amit a villámárvíz veszély tovább tud fokozni.

- A külterületi szakasz faállománya rossz állapotú, diverzitása gyenge. Emiatt a téli időszakban a fák kidőlnek, rá az elektromos hálózatra, áramszünetet okozva.
- A vízmegtartás nem jellemző a patakra, az elmúlt évtizedben időszakos vízfolyássá vált. Emellett a csapadékos időszakban összegyűlő víz lerohan a mederben és utána újra szárazzá válik.

A pályázat keretében lehetségesen megoldható problémák:
- Vízvisszatartás, vízmegtartó kapacitás növelése – Patak sétány elején (belterületi szakasz) és a 12 km kőnél vízmegtartó öblözetek kialakítása önkormányzati területen.
- Vízfolyások revitalizációja, lefolyáslassítás – patak meder rendbe tétele, illetve a műtárgyak megújítása.
- Települési zöldfelületek növelése, biodiverzitás erősítése – a külterületi szakaszon a faállomány cseréje.
- Élőhely-rehabilitáció, ökológiai folyosók fejlesztése – a külterületi szakaszon ilyen értelmű kezelése.

A fentiek alapján javaslom a pályázaton történő indulás szándékának rögzítését, és a Nagykovácsival történő együttműködési szándék kifejezését.
Emellett el kell készíteni a pályázati terveket és elő kell készíteni a pályázati dokumentációt. Ebben a ProRegio Nonprofit Kft. a kézenfekvő megoldás, akik mellett nemcsak a nagy szakmai kompetencia és kapcsolati háló szól, hanem az a tény is, hogy tulajdonosuk Pest Megye Önkormányzata és Budapest Főváros Önkormányzata (ami a pályázatok elbírálásánál fontos tényezők).
Az előkészítő munkák a pályázat terhére elszámolhatóak (támogatás esetén).

Jelen előterjesztés alapján egy elvi döntés meghozatalát javaslom, mely szerint el kívánunk indulni a pályázaton, Nagykovácsival közösen, a ProRegio-val együttműködve.

Határozat javaslat:
Remeteszőlős Község Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy dönt, hogy indulni kíván a „Zöld-kék infrastruktúra fejlesztések településeken” elnevezésű, KEHOP Plusz 2.2.1-25 azonosítószámú pályázaton, Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzatával közösen.
A Képviselő-testület pályázati célként az Ördögárok patak revitalizációját jelöli ki.
Remeteszőlős Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a pályázat előkészítése során a ProRegio Nonprofit Kft-vel kíván együttműködni.
A Képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert a benyújtáshoz szükséges előkészítő munkák elvégzésére.
A Képviselő-testület a pályázattal kapcsolatos további döntéseket az egyes mérföldköveknél (pályázati tanulmányterv, pályázati költségvetés, pályázat benyújtás) történő polgármesteri beszámoló alapján hozza meg.

Határidő: 2026. február 28.
Felelős: polgármester, jegyző

Remeteszőlős, 2025. szeptember 17.

Szathmáry Gergely
polgármester